

Мариняк С.*

ВАГОМІСТЬ НАЛАГОДЖЕННЯ ТРИСТОРОННІХ ВІДНОСИН (КАНАДА-США-МЕКСИКА) У ФОРМУВАННІ ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ

Канада, США та Мексика стоять перед одними і тими ж безпековими загрозами, такими як тероризм, наркотрафік та організована злочинність. Три уряди розподіляють єдині цінності – захист індивідуальних прав, верховенство права, забезпечення рівності можливостей громадян. Північна Америка на сьогоднішній день це партнерство суверенних держав із взаємозв'язаними економіками та безпековими інтересами [1].

Постають спільні загрози для трьох. Існує небезпека проникнення терористів на територію США через Канаду та Мексику, як це було в 1999 році, коли було затримано терориста, котрий намагався перетнути канадсько-американський кордон для бомбардування аеропорту Лос-Анджелеса. У злочинця були також плани завдати удари по декількох точках в Канаді. Аль Каїда відкрито говорить про те, що поряд із США, Канада є однією із цілей [2].

Після терактів 9/11 почалися проблеми на кордонах між Канадою і США, та Мексикою і США. Це стало певним гальмівним процесом для економіки трьох країн [3]. Відповідно можемо говорити про те, що Канада і Мексика також зацікавлені у посиленні Північноамериканської безпеки.

Окрім тероризму, всі три держави повинні справлятися із постійним потоком нелегальних мігрантів. Концентрація кримінальних угруповань на мексикансько-американському кордоні становить постійну загрозу, з якою справитись один уряд не зможе. Невдача у співпраці в безпековій сфері на Північноамериканському просторі означає прямий вплив на комерційні відносини [5].

Будь-яка прогалина у контролі зовнішніх кордонів Північної Америки являється слабкою точкою для загроз ззовні. Це зменшує рівень безпеки на континенті загалом.

Випадок 11 вересня висвітлив необхідність нових підходів до управління кордонами. Протягом 2001 та 2002 років було підписано договори між США та Канадою і Мексикою, стосовно створення можливостей для швидкого перетину кордону для попередньо схвалених осіб та товарів. Тристоронню угоду стосовно цього було підписано в березні 2005 року на саміті трьох лідерів [6].

У 2008 році США та Канада підписали План Цивільної Допомоги який дозволяє збройним силам однієї країни допомагати іншій при небезпеці. У 2009 році була домовленість про спільну боротьбу із злочинцями на кордоні. Відбувається будівництво «Безпекового периметру».

Проте опозиційні сили Канади не підтримують подальшої уніфікації та інтеграції із США і не бачать ніякої необхідності в перегляді теперішніх кордонних порядків. Окрім цього періодично вже декілька раз відбувались окремі зустрічі між лідерами Канади та Мексики, без залучення США.

* студентка 3 курсу спеціальності «міжнародні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Константинов В.Ю.

Створення так званого «Безпекового периметру» на даний момент обговорюється лише з Канадою, і у найближчий час США лише планують провести подібні переговори із Мексикою [4].

В лютому 2011 президент США Барак Обама та прем'єр-міністр Канади Стівен Харпер зустрілись в Вашингтоні і підписали угоду про спільний периметр. Принцип периметру буде використовуватись у досягненні спільної безпеки і співпраці «в, поза, та поблизу нього».

Дві держави тепер ще тісніше будуть працювати у безлічі галузях. Стосовно безпеки тут буде використано усі можливі сфери – суша, вода, повітря, космос. Проте щодо Мексики уточнень немає, але і входження її у цей периметр ніким не забороняється [8].

США і Канада мають на меті спільно формувати систему перетину кордону, для контролю за пересуванням громадян північноамериканських держав та швидкої уніфікованої передачі інформації. По суті багато в чому безпека загалом починається саме з забезпечення кордонів із сусідами для надійного тилу.

По суті взаємовідносини в Північній Америці ґрунтуються на двосторонніх договорах. Із підписанням в 2005 році Партнерства Безпеки і Добробуту можна говорити скоріше про інституалізацію певних сфер, ніж про появу повноцінного режиму безпеки на континенті на той момент [7].

Причиною порівняно пасивної участі Мексики у договорах є власне порівняння її з Канадою. Після терактів 11 вересня Мексика не спішила реагувати на них і дати США зрозуміти свою позицію, в той час, як Канада висловила необхідність охорони торгівлі між державами. Окрім цього для Мексики пріоритетним являється вирішення в першу чергу внутрішніх безпекових питань. У взаємодії США-Мексика, для останньої безпека не виступає першочерговою сферою відносин.

Поряд з цим у військових колах Мексики все більше ростуть настрої проти співпраці з збройними силами США у будь-який спосіб.

Канада заявляє, що Мексика є її стратегічним партнером, проте для останньої це не настільки суттєво. Мексика концентрує основну увагу на економічному зростанні. З трьох держав власне Канада надає найбільше значення інтеграційним процесам.

Література

1. Drache D. Big picture realities: Canada and Mexico at the crossroads / Daniel Drache. – Ontario: Waterloo, 2008. – С. 55-73
2. Andreas P. The rebordering of North America / Peter Andreas. – London: Routledge, 2003. – С. 24-46
3. Todd S. Hataley. Towards a new trilateral strategic security relationship: United States, Canada, and Mexico / Todd S. Hatley, J. Killroy, Abelardo Rodriguez Sumano // Journal of Strategic Security. – 2009. - #5. – С. 1-14
4. Alex Newman. USA & Canada agree To Common “Perimeter” [Електронний ресурс] // New American. – 2011. - #2. – С. 5. – Режим доступу до журн. : <http://www.thenewamerican.com/index.php/world-mainmenu-26/north-america-mainmenu-36/6274-us-a-canada-agree-to-common-perimeter-biometric-tracking>
5. Building a North American Community / [Report of an Independent Task Force]. – New York: Council on Foreign Affairs, 2007. – С. 7 – 33
6. Jordi Díez. Mexico and North American Security / Jordi Díez. – Mexico: Guelph, 2008. – 15 с.

7. David Kretschmer. Canada, U.S.: Defining a North American Defense Perimeter / David Kretschmer. – Quebec. – 2010. – 5 с.
8. Declaration by President Obama and Prime Minister Harper of Canada - Beyond the Border / The White House. – 2011.